

Даниела Скоковић

Народна библиотека Пожега

daniela.skokovic@gmail.com

МОЈ ПРВИ ИФЛА КОНГРЕС

83. ИФЛА Светски библиотечко-информациони конгрес, Вроцлав, Пољска

ИФЛА Светски библиотечко-информациони конгрес, 83. по реду, одржан је ове године у Вроцлаву у Пољској, од 18. до 25. августа. Конгрес се одвијао у Столетној хали (Hala Stulecia) изграђеној у доба немачке империје, а по нацрту архитекте Макса Берга, обновљеној 2009. године. Овај комплекс, који се може посматрати као историјски споменик, додао је дозу сталног присуства историје и уметности целокупном догађају.

Сам конгрес окупио је око 3100 библиотечких и информационих стручњака из 122 земље света. За шест дана, укључујући и састанке пре званичног отварања одржано је преко 250 сесија и било преко 500 говорника, који су у својим излагањима расветлили многобројне теме из библиотечке струке. Можда је такав дијапазон добрих идеја најбоље описао упараво генерални секретар Ифле господин Гералд Лајтнер, када је на самој церемонији отварања рекао да ће читава недеља представљати прави ватромет идеја из библиотечке професије. Препоручио је да сви присутни такву размену искористе на најбољи могући начин, да активно учествују и изграђују сопствене професионалне мреже. Заиста је то била седмица препуна догађаја, састанака, сусрета и контаката, где се често нађете у ситуацији да сте приморани да бирате између два или више истовремена догађаја за који сте заинтересовани.

Ово је за мене био први Ифлин конгрес на коме сам имала прилику да учествујем, а верујем да је то за сваког библиотекара посебно осећање. Жеља и тежња да искористите највише што можете, а да притом нађете и довољно времена да обиђете одличне јавне библиотеке као и град који има изузетно културно наслеђе (Вроцлав је 2016. године био проглашен за град културе), пре свега да уживате у разговору са библиотекарима које познајете или нове које се упознали, и то из целог света. Могла бих рећи да су библиотекари посебни, јер и када воде необавезне разговоре (сви су расположени чак и на кратким кафе паузама за упознавање и разговор), увек причају управо о свом послу и библиотекама.

На пут сам кренула заједно са још 18 библиотекара из Србије, који су уз помоћ Библиотекарског друштва Србије и преко пројекта „1000 километара за 1000 идеја” добили шансу да заједно путују, разговарају и промишљају садашње стање струке код нас и у свету. Двадесетчетворочасовно путовање од Чачка до Вроцлава, иако напорно, била је јединствена прилика да у добром расположењу дискутујемо, делимо проблеме и нове идеје, планирамо будућу сарадњу. У организацији руководства Библиотекарског друштва Србије, а уз финансијску помоћ Министарства културе и информисања, преко програма за мобилност стручњака, на путу од 1000 идеја, било је и неизбежних заустављања, управо у библиотекама. Прво такво заустављање била је велелепна Моравска библиотека у чешком граду Брну, где су нас дочекале и више него љубазне колегинице. Уз пригодно освежење и презентацију о самој библиотеци и раду у њој, имали смо на располагању два сата да обиђемо свих шест спратова, да добијемо опширне и исцрпне одговоре на све што нас је занимало.

Моје обавезе почеле су већ у суботу, један дан пре званичне церемоније отварања Конгреса. Наиме, од ове године сам члан Сталног комитета Ифлине Секције за библиотеке за рад са децом и младима, у мандату 2017–2021. године и управо је присуство на два састанка била моја најважнија обавеза на Конгресу. Начин на који функционише и ради Секција, за мене је било једно импресивно ново искуство. Стални комитет окупља 20 чланова из целог света, неки се познају од раније, неки су нови. Сама ефикасност у раду, организација и врло лак договор о обавезама и будућим пројектима за мене је представљало право задовољство, као и част што у томе могу да учествујем. Прилику да дам свој допринос раду у Секцији, да се повежем са колегама из струке, који су притом врхунски стручњаци у области библиотекарства за децу и младе, била је за мене права привилегија. Велики број посматрача на самом састанку показује да за рад ове Секције постоји велика заинтересованост. Можда ће звучати нескромно, али ми се чинило да наше библиотекарство за децу и младе не заостаје за савременим светским трендовима, осим када је у питању сама инфраструктура која нам је на располагању и често је веома скромна. У току Конгреса одржана су још два изузетно конструктивна састанка Секције, од којих је један одржан у згради Медијатеке, а том приликом су нам колеге из пољских библиотека представиле своје програме и пројекте за децу и младе. Сами пројекти које Секција већ спроводи или планира, немају велику финансијску подршку, али је највећи залог заправо углед и контакти који сваки од чланова доноси у рад Секције.

Сама церемонија отварања, која је одржана у недељу 20. августа 2017. године, била је очекивано свечана, уз посебан осећај да се налазите међу три хиљаде библи-

отекара из целог света. Домаћини су се потрудили да за отварање, уз официјелни део који подразумева обраћање званичника, направе прави спектакл који је кроз модеран балет приказао историјат самог града. Оно што је била новина, од ове године, је да је церемонија преношена уживо тако да су многи, који нису били присутни у сали, могли да уживају у церемонији путем друштвених медија. Да је такав начин преноса наишао на позитиван одјек говоре многобројни коментари на друштвеним мрежама.

Избор сесија на којима желите да присуствујете и добро организован план заправо није лак задатак. Потребно је да унапред направите списак сесија и других догађаја и често сте у ситуацији да морате да дајете приоритет одређеним сесијама у односу на оно што бисте све желели да посетите. Искористила сам прилику да поново учествујем у раду сесије посвећене пројекту Ифла Глобална визија, који је један од најважнијих актуелних пројеката које Ифла спроводи. У питању је стварање заједничке визије библиотекарства до 2030. године, у складу са одрживим циљевима Агенде Уједињених нација, а са идејом да се чује глас сваког библиотекара из целог света. У току самог Конгреса отворена је и онлајн платформа на којој се може гласати о основним вредностима библиотека, изазовима са којима се суочавају, начинима на којима се рад библиотека може унапредити. Сви одговори који пристигну до 30. септембра биће основа за израду завршног извештаја и смерница за рад библиотека у будућности. У изложбеном простору Конгреса био је постављен Ифлин штанд на коме се такође могло гласати, што сам ја и учинила, и то управо у друштву генералног секретара Гералда Лајтнера и нове председнице Ифле Глорије Перез Салмерон.

Као место најживље комуникације и сусрета означила бих представљање постер презентација. Било је задовољство видети велику заинтересованост за пет постера са приказаним примерима добре праксе из Србије. Чини ми се да је скоро 200 изложених постера заслужило и више простора, јер често нисте имали могућности да приђете и поразговарате са ауторима због велике гужве.

Културно вече, које је одржано у уторак у вечерњим часовима, поред велелепне фонтане у парку Хале, било је вече за памћење. Уз богат музички програм, гастрономски ужитак уз специјалитете националне и интернационалне кухиње, уз традиционални фолклорни програм па све до заједничког плеса полонезе свих учесника те фантастичне вечери, остаје утисак да библиотекари чине један посебан, мирољубив, креативан и добронамеран свет спреман за визију боље будућности читавог човечанства. Још дуго вас након тога не напушта осећање да сте делић тих

добрих, искрених и паметних људи, спремних да кроз своју струку промовишу мир, друштво знања и напретка.

Библиотекар не би био библиотекар да не организује свој пренатрпани распоред како би нашао времена да посети локалне библиотеке. Ја сам се потрудила да, поред изузетно савремене Медијатеке, где сам присуствовала састанку, обиђем и новоотворену библиотеку на железничкој станици која има одличну колекцију сликовница, књига за младе и манга стрипова. Уређена по светским стандардима, пространа и светла, а опет у оквиру тако необичног места, фасцинирала ме је па сам направила много фотографија свих детаља који су ми се допали. Од љубазних библиотекара добила сам препоруку да посетим изложбу сликовница у Народном музеју и на томе сам им баш захвална, јер је то био изузетан доживљај и одлична прилика да видим илустрације брачног пара Павлек. Библиотека која се налази на главном тргу Ринек је добра комбинација зграде старије архитектуре, прилагођене за библиотеку, са више одвојених целина, од дечјег одељења у приземљу до делова фонда на различитим светским језицима који су уређени као одвојене целине на четири спрата: француски, немачки, кутак посвећен корејском језику и књижевности, амерички кутак. Незванично сам чула да је за такав развој сарадње са културним центрима и као главни креатор такве мултикултуралне библиотеке заслужан управо веома ентузијастичан директор библиотеке.

Пројекат Библиотекарског друштва Србије подразумевао је и организовану посету Шлеској библиотеци у Катовицама и Јавној библиотеци у Ополу. Морам да истакнем велику љубазност и топлу добродошлицу колега из ових библиотека. У Шлеској библиотеци у Катовицама у нашу част била је припремљена изложба најстаријих књига које поседују и оно што нас је посебно обрадовало, изложбу старих и вредних српских књига из њиховог богатог фонда. Због саме посете пропустили смо церемонију затварања, али како је она снимљена имали смо прилику да је касније прегледамо. Досадашња председница – Ифле Дона Шидер предала је своју дужност новоизабраној председници Глорији Перез Салмерон, из Шпаније. Одлазећу председницу делегати су поздравили овацијама као потврду за њен неуморан рад у претходном периоду. Посао на уједињавању библиотечке мисије у времену глобализације наставиће и њена наследница, која је потврдила да су управо библиотеке покретачи напретка а библиотекари основни погон. Осим нове председнице, током Конгреса Ифла је добила и нови Управни одбор, који ће са још већим жаром наставити започете пројекте.

Током Конгреса отворена је још једна онлајн платформа „Библиотечка мапа

света” са подацима о библиотекама из целог света. Мапа је у процесу сталног допуњавања података, а интересовање је заиста велико, о чему сведочи и податак да је првог дана након што је лансирана платформи приступило 2000 људи из 142 земље света. Податке о библиотекама Србије на време је доставила колегиница Весна Вуксан тако да се и ми налазимо на интерактивној мапи библиотека света.

Након седам дана Конгреса, дуг пут кући био је прилика да се среде утисци, да се поделе нова искуства са колегама из Србије, да се чује инсајдерско искуство шест волонтера који су директно учествовали у организацији самог Конгреса, заједно са још 250 волонтера. Била је то и прилика да посетимо још једну библиотеку – Универзитетску библиотеку у Братислави. „Библиотекарско друштво Србије ће у току јесени организовати Форум БДС посвећен путу и учешћу на најзначајнијем светском скупу библиотекара. Чланови БДС који су као аутори радова, постера, чланови секција и радних тела ИФЛА учествовали на Конгресу, као и волонтери на 83. ИФЛА Конгресу пренеће своје импресије, утиске, мишљења ширем кругу заинтересованих колега”, истакао је Богдан Трифуновић, председник БДС-а, након овог необичног стручног путовања. Остаје да се захвалимо свима који су подржали овај пројекат и иницијативу, као и самим путницима из следећих библиотека и установа: Народна библиотека Србије (2), Библиотека Матице српске (3), Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” (6), Педагошки факултет Сомбор (1), Библиотека града Београда (1), Народна библиотека „Стефан Првовенчани” Краљево (1), Библиотека Београдске политехнике (1), Народна библиотека Пожега (1), Градска библиотека Нови Сад (1), Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” Чачак (2).

Након свега што смо видели и доживели, на путу од више од хиљду километара, сигурна сам да смо се вратили ако не са 1000 нових идеја, онда свакако са 1000 жеља да и наше библиотеке ускоро изгледају као оне које смо посетили, да пратимо савремено трендове и иновације, да равноправно учествујемо и будемо значајан чинилац глобалног уједињеног библиотечког простора. Оно што је најважније је да ћемо сва нова сазнања поделити са колегама широм Србије.